

شهید عدالت (شهادت امام علی علیه السلام)

<"xml encoding="UTF-8?">

پدر خوبی ها

امشب آسمان کوفه گرفته است و چشم بر صحنه ای می گشاید که شقی ترین انسان، باشمشیر عداوت و کینه، فرق مبارک عدالت مجسم را می شکافد و عدالت پیشگان را عزادار شهادتش می کند. هواپرستان، روشنایی چراغ عدالت امیر والایی ها را تاب نیاوردند و ایشان را در عبادتگاه خویش به شهادت رساندند، و اکنون مسجد کوفه نالان و گریان است. غم از دست دادن یاور مظلومان و حامی محرومان، بسیار سخت و سنگین است. یتیمان گرد خانه اش جمع شده اند و بر یتیمی همیشگی خود می گریند که: «ای پدر خوبی ها و ای رهبر بی همتا، چگونه ما را در این دنیای ظلم پیشه تنها رها کردی؟ پیش از تو، در کدامین خانه را بکوبیم و یاری بخواهیم. خدایا، در این شب جان گداز، به فریاد دلمان رس.»

غم تنهایی

غم و ناراحتی بر سراسر کوفه سایه افکنده است. زمین و زمان در غم از دست دادن اولین مظلوم عالم، علی عدالت خواه و یتیم نواز خون می گیرند. علی جان، چه زود یتیمان را تنها گذاشتی؟ هنوز آنان انتظار نوازش های پدرانه ات را می کشند. دنیا تازه داشت به عدالت عادت می کرد و گل لبخند بر لبان محرومان و مستضعفان می رویید، ولی چه زود پر کشیدی و عالمیان را با رفتنت غصه دار کردی.

شکوه خلقت

علی، مفهوم بی انتهای است که در محدوده قلم و واژه ها نمی گنجد. علی، بی کرانه ترین شکوه خلقت است که تا ابد، تَلَأْلُو نورش روشنایی بخش هستی است. بدون تابش و درخشش علی، حیرت و ظلمت دنیا را فرا می گیرد. علی، اوج نمایش قدرت خداوندی است. وجود علی، جلوه اخلاص و ایثار، صبر و پایداری، عشق و دوستی، و شجاعت و سخاوت است. علی، اقیانوس بی کرانی از معرفت و عشق است که فروغ جاودانگی ش دنیا را دربرگرفته است.

محبوب ترین آفریده

هنگامی که حضرت علی (علیه السلام) برای خواستگاری فاطمه (علیها السلام) راه خانه پیامبر را در پیش گرفت، پیش از رسیدن او، فرشته وحی بر پیامبر نازل شد و از آمدن وی خبر داد. پیامبر در خانه ام سلمه بود که علی (علیه السلام) در زد و پیامبر (صلی الله علیه و آله)، پیش از آنکه کسی چیزی بگوید، فرمود: «در را بگشایید» و بدین وسیله به او اجازه ورود داد. آن گاه افزود: «ام سلمه، این آزادمرد کسی است که محبوب خدا و پیامبر اوست و او نیز خدا و پیامبرش را دوست می دارد. او برادر ارجمند، عموزاده گران قدر، و محبوب ترین آفریدگان هستی نزد من است».

علی (علیه السلام) و آیه نجو

با پیشرفت اسلام و گرایش مردم به دین خدا، به تدریج گرد پیامبر اسلام آکنده از مردمی شد که درباره هر مسئله ای می پرسیدند. در این میان، ثروتمندان به مردم عادی فرصت پرسش نمی دادند و پیامبر از رفتار آنان رنج می برد. در این حال، فرشته وحی فرود آمد و این آیه را آورد: «ای کسانی که ایمان آورده اید، هنگامی که بر آن شدید تا با پیامبر خدا راز گویید یا پرسشی طرح نمایید، پیش از این رازگویی تان باید صدقه ای بدهید». با نزول آیه شریفه، توده مردم که این کار از نظر اقتصادی برایشان گران بود، دست از رازگویی برداشتند و ثروتمندان نیز هنگامی که موضوع صدقه به میان آمد، از دیدار پیامبر گذشته و از دادن صدقه در راه خدا بخل ورزیدند. در این میان، تنها کسی که به آیه مورد نظر عمل کرد، حضرت علی (علیه السلام) بود. ایشان می فرماید: در کتاب پرشکوه خدا، آیه ای است که نه کس پیش از من به آن عمل کرده و نه پس از من. پرسیدند: آن آیه، کدامین است؟ فرمود: آیه رازگویی با پیامبر؛ آیه نجوا.

فضیلت هشت گانه

در یکی از روزها، فاطمه (علیهاالسلام) گریان به نزد پیامبر آمد و گفت: ای رسول خدا، زنان قریش درباره تھی دستی و ناداری علی مرا سرزنش می کنند... پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله) فرمودند: «ای فاطمه، برای علی هشت فضیلت است که به هیچ یک از پیشینیان و آیندگان مانند آن داده نشده است: او برادر من در دنیا و آخرت است و تو که بانوی زنان اهل بهشتی، همسر او هستی و حسن و حسین (علیهماالسلام) فرزندان او هستند. برادرش جعفر بن ابی طالب، کسی است که با دو بال در بهشت با فرشتگان به هر کجا خواهد پرواز می کند. نیز علم و دانش اولین و آخرین نزد اوست. او نخستین کسی است که به من ایمان آورد و آخرین کسی است که هنگام مرگ، مرا دیدار می کند. او وصی من و وارث همه اوصیاست».

سبقت گیرندگان

حضرت علی (علیه السلام) یگانه مردی است که نور وجودش تا ابد روشنگر راه هاست و کلام و سخنانش، هدایت کننده شیعیان است. پیروان آن حضرت، با تأسی به سخنان ارزشمند مولا علی (علیه السلام) رستگارتترین انسان ها هستند که بهشت مشتاق دیدار آن هاست. رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمود: «از امت من، هفتاد هزار نفر وارد بهشت می شوند که نه حسابی برای آنان است و نه عذابی». سپس رو به علی کرد و فرمود: «آن ها شیعیان تو هستند و تو پیشوای ایشان».

شجاعت بی نظیر

در روز شهادت حضرت علی (علیه السلام)، امام حسن (علیه السلام) در حالی که در غم و اندوه شهادت اولین مظلوم عالم به سر می برد، خطبه خواند و فرمود: «دیروز مردی از شما جدا شد که نه پیشینیان در علم از او پیشی گرفتند و نه آیندگان به مقام او دست می یابند. پیامبر، آن حضرت را با پرچم می فرستاد، در حالی که جبرئیل در سمت راست و میکائیل در سمت چپ او قرار داشت و باز نمی گشت، جز با فتح و پیروزی». هم چنین روایت شده که هنگامی که مشرکان در جنگ، علی را می دیدند، از یکدیگر خداحافظی می کردند.

زهد علی

حضرت علی (علیه السلام) تجلی انسان کامل است که در هرزمینه، الگویی برای رهیویان معرفت الهی به شمار می آید. از پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) روایت شده که فرمود: «ای علی، خداوند تو را به زینتی آراسته که هیچ یک از بندگان، به زیوری محبوب تر از آن نزد خدا آراسته نیست؛ خداوند تو را در دنیا زاهد گردانیده و دنیا را در چشمش ناپسند قرار داده است. تهی دستان را برای تو دوست داشتنی کرده و تو آنان را به سان پیروان خود برگزیدی و آن ها به وجود تو خشنودند».

فخر فرشتگان

خداوند عزوجل، به جبرئیل و میکائیل فرمود: من میان شما برادری برقرار نمودم و عمر یکی از شما را بیش از دیگری مقرر کردم. پس کدام یک از شما برادرش را ترجیح می دهد؟ هر یک از آن دو، زندگی را برگزید. پس خداوند به آن دو وحی کرد: آیا شما همچون علی نیستید که میان او و محمد برادری برقرار کردم و اکنون علی در بستر محمد خوابیده، تا جان خویش فدای او کند و زندگی اش را در راه او ایثار نماید؟ پس به سوی او فرود آیید و از دشمن پاسش دارید. آن دو نیز فرودآمدند و مواظبش بودند، در حالی که جبرئیل در کنار سر حضرت (علیه السلام) قرار داشت و میکائیل کنار پای او، و جبرئیل می گفت: «به به به تو ای فرزند ابوطالب!... چه کسی همچون توست که خدا به تو در میان فرشتگانش ببالد».

حق ستیزی در کلام مولا

انجام کارهای نیک، انسان را به سرمنزل مقصود می رساند، ولی با انجام بدی، انسان از هدف متعالی خویش باز می ماند. طرفدار حق بودن و حمایت از آن در هر زمان و شرایطی، می تواند زمینه رشد و تعالی انسان را فراهم آورد و برعکس، کسی که با حق سرستیز داشته باشد، نه تنها خوار و ذلیل می گردد، که محکم به زمین کوبیده می شود. امام علی (علیه السلام) در سخن ارزشمندی می فرماید: «هر کس با حق درآویزد، حق او را به زمین خواهد زد».

هر آن کس که گردد گلاویز حق	تبه ساز ترتیب و نظم و نسق
حق او را زند بر زمین و به خاک	کند پرت و نابود و خوار و هلاک

خَيْرُ الْبَرِيَّةِ

علی، اوج ایمان و تَلَّوُّ نور در هستی است و ویژگی های خُلُقِ و خَلْقِ او، تنها با سخن خداوند قابل بیان است. در قرآن کریم، آیاتی وجود دارد که در شأن علی و شیعیان وی نازل شده است. از جمله علی (علیه السلام) می فرماید: پیامبر (صلی الله علیه و آله) فرمود: «ای علی، آیا این سخن پروردگار را شنیده ای: کسانی که ایمان آورده اند و کار شایسته کرده اند، آن ها بهترین مردمان اند، مقصود از این آیه، تو و شیعیان توست و وعده گاه من با شما، حوض کوثر است. آن گاه که امت ها برای حسابرسی آورده شوند، شما در حالی فراخوانده می شوید که پیشانی سپیدانِ حجله نشین هستید».

عدالت علی (علیه السلام)

مساوات و عدالت علی (علیه السلام) یکی از ویژگی های بارز و امتیازهای بزرگ آن حضرت در طول تاریخ و ضرب المثلی در نزد همه ملت های عالم است. آن حضرت، هر نوع امتیاز قومی نژادی را لغو کرده بود، تا بدانجا که آن بزرگوار در هنگام تقسیم بیت المال، هیچ کس را بر دیگری برتری نمی داد. نقل شده که زنی قرشی از حجاز به کوفه آمد، تا سهم بیشتری از علی (علیه السلام) برای خود بخواهد. هنگامی که وارد کوفه شد، به زنی پارسی زبان که تازه در کوفه ساکن شده بود، برخورد و چون از مقدار عطا و جیره او از بیت المال پرسید، متوجه شد که سهم آن زن نیز مطابق با سهم خود اوست. از این رو، با ناراحتی به همراه آن زن پرسید به نزد علی (علیه السلام) رفت و در حالی که صدایش را بلند کرده بود، گفت: آیا این از عدالت است که میان من و این کنیز فارسی یکسان عمل کنی؟ امام نگاهی به آن زن کرده، مشتی از خاک روی زمین برداشت و به آن نگریست و آن را در دست خود گرداند و فرمود: «اجزای این خاک، بر یکدیگر برتری ندارد».

آگاه ترین فرد

پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) بارها و به مناسبت های گوناگون، فضیلت های علی (علیه السلام) را برای مردم بیان می کرد و او را به آنان معرفی می نمود، تا مردم هرچه بیشتر با ویژگی های الهی آن حضرت آشنا شوند و برای

کسب راهنمایی های مختلف زندگی، به دامن وی چنگ بزنند. پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) می فرمود: «آگاه ترین فرد امت پس از من، علی بن ابی طالب است».

زندگی ساده

علی (علیه السلام) نوری است که صفات و اسمای الهی را در دنیا متجلی می سازد. وی با ویژگی های والای خویش، همواره راهنمای گمراهان، و اسوه کاملی برای عاشقان و عارفان است. آن حضرت، ساده زیست بود و به اندک سرمایه خویش قناعت می کرد. علی (علیه السلام) روزی با پیراهنی وصله دار از خانه بیرون آمد. اصحاب از علت پوشیدن آن لباس پرسیدند و حضرت فرمود: «با پوشیدن این لباس، قلب خضوع می یابد و هرگاه مؤمن آن را بر تن من بیند، از من پیروی می کند».

گنجینه علوم

علی (علیه السلام) درباره دانش فراوان خویش می فرماید: «سینه من، گنجینه علمی است که از پیامبر آموخته ام و اگر انسان های شایسته ای بیابم که ظرفیت کامل داشته و توان مراقبت ویژه و روایت صحیح آن ها را داشته باشند، مقداری را به آنان می آموزم. چنین انسانی دارای دانش های فراوانی می گردد که هر کدام، کلید بخشی از علوم و هر بخشی، دارای هزار فرع از معارف است».

زمزم جوشان کلام علی

بهترین ادب آن است که انسان در حدّ و مرز خود بماند و از اندازه خویش تجاوز نکند. برگزیدن راستی و دوری از دروغ، زیباترین خوی و برترین ادب است. ایمان هیچ بنده ای راستین نباشد، مگر زمانی که اعتماد و اطمینان او به آنچه نزد خداست، از آنچه در دست خویش دارد، بیشتر باشد. حکمت و دانش، بوستان خردمندان و تفرجگاه زیرکان است. به یاد خدا بودن، باعث زنده بودن دل هاست.

اندیشه، موجب پذیرش پند است و انسان را از لغزش ایمن می سازد و میوه اش پشتیبان یافتن است.

عقل و خرد، پرده پوش عیب هاست.

انسان بخشنده، در دنیا ستوده شده و در آخرت نیک بخت است.

دوستت را گرمی دار و از دشمنت درگذر، تا فضل و مردانگی برای تو مسلم گردد.

عجب دارم از کسی که خود را نمی شناسد، چگونه می خواهد پروردگارش را بشناسد.

در تعجبم از کسی که کبر می ورزد، در صورتی که دیروز نطفه ای گندیده، و فردا نیز مرداری گندیده خواهد بود.

عجب دارم از کسی که عیب های مردم را بد می داند، در صورتی که عیوب خویش از همگان بیشتر است و او آن

ها را نمی بیند.

در عَجَبم از کسی که مالک مرگ و اجل خود نیست، پس چگونه آرزویش دراز است.

هیچ چیز همچون هوای نفس دشمن خرد نیست.

هیچ چیز مانند خود پسندی به نیکی ها زیان نرساند.

از برترین نیکی ها، نیکی با یتیمان است.

هر که زهد در دنیا را پیشه خویش سازد، دیده اش به بهشت روشن گردد.

هر کس توبه کند، خداوند او را می بخشد و به اعضای بدن او دستور می دهد گناهان او را بپوشانند، به زمین امر

می شود گناهان او را کتمان نمایند، و فرشتگانی که اعمال او را نوشته اند، گناهان وی را فراموش می کنند.

نیرنگ و فریب، در جهنم است.

هر کس برای رقابت در فخرفروشی چیزی بسازد، خداوند او را رو سیاه محشور می کند.

یاران

حضرت علی (علیه السلام) در طول عمر پربرکت خویش، افراد بسیاری را در زمینه های گوناگون علوم اسلامی

تربیت کرد؛ از جمله ابوالاسود دوئلی را در علم نحو، عبدالله بن عباس را تفسیر قرآن، و کمیل بن زیاد، اویس قرنی

و رشید حجری را در عرفان اسلامی و پیمودن راه های معرفت پرورش داد و نیز تعدادی از یاران خود مانند مالک

اشتر، محمد بن ابی بکر، عبدالله بن جعفر طیار و حجر بن عدی را برای صحنه های جهاد و شهادت و دفاع از

کیان اسلامی پروراند که اینان، هر کدام الگویی مناسب برای جوانان امروزی به شما می آیند.

بوسه بر پای معشوق

زیارت امامان، تأثیر معنوی بسیاری در افراد می گذارد و روح زائر را به روح مقدس آن امام نزدیک می کند. به این

علت، ثواب های بسیاری برای زیارت این بزرگواران ذکر شده است. ابی شعیب خراسانی می گوید: از امام رضا (علیه السلام) پرسیدم: زیارت قبر علی (علیه السلام) برتر است یا زیارت حسین (علیه السلام) آن حضرت فرمود: «فضیلت زیارت قبر امیرمؤمنان بر زیارت حسین، مثل برتری خود امیرمؤمنان بر حسین است».

زیارت امین الله

برای زیارت حضرت امیرمؤمنان علی (علیه السلام) در حرم مطهر آن حضرت یا از راه دور، زیارت های بسیاری وارد شده است. در این میان، زیارت معروف «امین الله» در نهایت اعتبار بوده و در تمام کتاب های دعا و زیارات نقل گردیده است، به طوری که علامه مجلسی، آن را بهترین زیارت از جهت متن و سند می داند و تأکید می کند که باید در همه حرم های ائمه، آن را قرائت کرد.

غبار غربت

عالمان دینی در طول تاریخ، به وسیله نگارش کتاب های گوناگون، تلاش های بسیاری را در زدودن غبار غربت و مظلومیت از سیمای پر فروغ امامان معصوم انجام داده اند. علامه امینی رحمه الله پس از سال ها کوشش در نوشتن کتاب پیرایه الغدیر، در آخرین روزهای عمر شریفش، هنگامی که از وی پرسیدند: چه آرزویی دارید؟ گفت: «من فقط یک آرزو دارم و آن این که خدا به من یک عمر طولانی بدهد و من در طول این مدت، از همه کناره گرفته و در گوشه بیابانی چادر بزنم و آنجا ساکن شوم و تا آخر عمر بر مظلومیت علی (علیه السلام) بگریم».

کلام جاودانه

نهج البلاغه کتاب پرارزشی است که کلمات گهربار مولا علی (علیه السلام) را در خود جای داده است. نهج البلاغه، مجموعه ای از عمده ترین مباحث و معارف اسلامی است و در آن، از همه آنچه برای انسان مسلمان و جامعه اسلامی ضرورت دارد، سخنی به میان آمده است؛ از اصول دین تا اخلاق اجتماعی، تنظیم روابط اخلاقی و خانوادگی، جنگ، سیاست، حکمت و علم.

رنگ شهادت

بگشا به سرا پرده جان باب علی را	سرمشق خود ای دل بکن آداب علی را
تا رتبه این مظهر حق را بشناسی	بشمار یکایک همه القاب علی را
فرمان خدا بود که در مسجد احمد	درها همه بستند، مگر باب علی را
زیرا که علی، خانه یکی شد شب میلاد	خود بیت خدا دان، دل حق یاب علی را
دنیای دنی، جای کسی همچو علی نیست	آغشت به خون، روی جهان تاب علی را
تا رد نکند خالق او، خواهش او را	ز آن رنگ شهادت زده، محراب علی را